

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. II. An Spes sit virtus Theologica.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

Spes enim facit hominem bonum, non quidem omnino, & absolute in omni genere bonitatis; sed sua propria, petita ex objecto, ut hic secundum inclinationem ad beatitudinem. Sed de conceptu & notione virtutis fuse dictum est Tomo precedente, Disputatione nonagesima-septima.

V. *Sperare bonum arduum, & nobis possibile a Deo, est actus virtutis.*

Declaratur peculiariter quomodo Spes sit proprie virtus.

Hoc intelligendum est de Spe inferiori.

VI. *Unus est habitus Spei diversis specie actibus respondentem.*

Secundo probatur ratione D. Thomae hic: Omnis actus hominis bonus respondet alicui virtuti humanae tanquam suo principio, sed sperare bonum arduum ut possibile nobis, & a Deo obtinendum, est actus bonus & laudabilis, ergo respondet alicui virtuti humanae tanquam principio, & ex consequenti habitus Spei, cui respondet est virtus: Majorem probat Sanctus Doctor, quia juxta Aristotelem 2. Ethic. cap. 9. Virtus est qua bonum facit habentem, & ejus opus reddit bonum, ergo habitus, qui tanquam principio respondet actus bonus hominis, est virtus humana, actus namque humanus, qui attingit suam regulam, & est ei conformis, est bonus, sed hic actus attingit suam regulam, scilicet Deum, quia fertur in suum objectum ut possibile per divinum auxilium, ergo. Hae intelligenda sunt, non de Spe tantum formata, seu quae simul existit in anima cum gratia habituali, sed etiam de inferiori, & in peccatore: quae de re nil opus plura hic addere, cum hoc supra probatum sit in simili de habitu Fidei.

Ad tertiam quaestionis partem quod attinet, eodem modo procedendum, sicut supra diximus de Fide, Disp. 17. Sect. 2. & 3. nempe quamvis actus Fidei sint specie distincti, non tamen tot in homine esse habitus Fidei partiales, quot sunt actus, sed unicum in singulis hominibus, diversis specie actibus respondentem, ob rationes ibi allatas: idem proinde hic dicendum existimo de habitu Spei.

SECTIO SECUNDA.

An Spes sit virtus Theologica?

I. *Quaestio procedit de Spe infusa, & circa beatitudinem supernaturalem.*

II. *Durandus ait Spem, si comparatur ad objectum immediatum, non esse virtutem Theologicam.*

III. *Sequitur ex hac sententia Spem non esse omnino virtutem Theol.*

DE hoc D. Thom. art. 5. estque sermo, non de Spe acquisita, vel circa beatitudinem naturalem, qualem forte Spem habere potuerunt antiqui Philosophi, cum talem beatitudinem post hanc vitam, licet non adeo certo, & cognoscere & sperare potuerint. Neque etiam est sermo de actu naturali Spei circa beatitudinem supernaturalem, licet ea detur, ut supra concessimus, sed solum de Spe infusa.

Durandus ergo in 3. dist. 26. quaest. 2. art. 6. consequenter ad ea quae supra, ut vidimus de objecto Spei dixerat, scilicet non esse immediatum Deum, sed tantum visionem Dei, & Deum solum esse objectum Spei mediatum; consequenter inquam, asserit Spem, si comparatur ad objectum immediatum, non esse virtutem Theologicam, quamvis id ei concedat, si comparatur ad mediatum.

Sed meo judicio Durandus cogitur negare Spem esse omnino virtutem Theologicam, quia juxta illius sententiam Deus non est objectum Spei aliter quam in quantum est objectum visionis, quae sola est immediatum & proprium ejus objectum, ergo Spes secundum propriam rationem specificam non habet Deum proprie pro objecto, sed solum visionem, quod est dicere Deum

non esse proprium objectum specificativum Spei, proprium autem ejus objectum esse solum visionem. Ex quo ulterius sequitur Spem non esse virtutem Theologicam, quia de natura cujusque virtutis judicandum est ex objecto sibi proprio.

Sententia autem negans Spem esse virtutem Theologicam sic probatur; si enim propter ultimum argumentum asserenda esset virtus Theologica, maxime ob illud, quo hoc probatur a Sancto Thoma art. 5. quod scilicet Spes attingat Deum, ut primam causam efficientem, in quantum scilicet ejus auxilio nititur, & ut ultimam causam finalem, in quantum nimirum in ejus fruitione beatitudinem expectat, ergo habet eum pro objecto, sicque est virtus Theologica. Sed hoc argumentum multas patitur impugnationes, primo etenim utraque pars antecedentis non videtur recte adduci ad inferendum consequens; & quoad priorem patet, Deus namque ut causa efficiens, & conferens auxilia, quibus obtinendus est finis speratus, non est objectum Spei; sed medium ad consequendum beatitudinem, quae est objectum speratum, sicut medicina, quia causativa sanitatis, non est objectum Spei in infirmo, sed medium ad sanitatem, quam sperat, ergo ex illa parte male inferitur Deum esse objectum Spei. Quoad posteriorem etiam partem idem ostenditur, quia fruitio Dei est aliud objectum ab ipso Deo, ergo quamvis Spes habeat pro objecto fruitionem Dei, non sequitur eam habere pro objecto Deum.

Secunda impugnatio est; sequitur namque Theologiam nostram esse virtutem Theologicam; patet sequela, attingit enim Deum ut primam veritatem revelantem, in quantum scilicet habet ipsum pro objecto primario.

Dicendum nihilominus Spem infusam esse virtutem Theologicam: Ita Doctores communiter cum Magistro in 1. dist. 36. ad quam sufficit ratio S. Thomae supra posita, si hoc modo formetur: Spes habet pro objecto formali & materiali immediato Deum, ergo est virtus Theologica: consequentiam supponit Divus Thomas ex eo quod dixerat 1. 2. quaest. 62. virtutem nempe Theologicam esse, quae habet Deum pro objecto: ubi quamvis duas alias rationes assignet hujus denominationis, eam scilicet infundi nobis a Deo solo, & habere ejus notitiam ex divina revelatione, ambae tamen reducuntur ad primam, quia illa intelligitur de Deo, ut est objectum ordinis supernaturalis. Antecedens verò probat, quia Spes nititur Deo ut primae causae conferenti auxilia ad consequendam beatitudinem, & respicit ipsum ut ultimam causam finalem, in ejus fruitione beatitudinem expectat: ubi cum dicit Sanctus Doctor Spem inniti Deo ut adjuvanti, intelligit eum esse objectum formale, sive rationem objectivam sperandi, sicut supra quaest. 1. articulo primo, cum dixit Fidem inniti primae veritati ut revelanti, intellexit Deum ut revelantem, esse rationem formalem objectivam credendi.

IV. *Quo pacto probant alii qui Spem non esse virtutem Theologicam.*

Dicit Deum ut causam efficiantem, & conferentem auxilia non esse objectum Spei.

Fruitio Dei est alia res a Deo.

V. *Sequitur, inquit, Theologiam esse virtutem Theologicam.*

VI. *Ostenditur Spem infusam esse virtutem Theologicam.*

Declaratur ratio S. Thomae, qua probat Spem esse virtutem Theologicam.